

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 565

Stawy Jesionka – 6a

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	I.2 Transport VI.1 Turystyka	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	III.1.2 Zaniechanie rolnictwa IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.1. Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego	B.3.1. Zanikanie tradycyjnych upraw charakterystycznych dla określonych regionów	III.2 Gospodarka wodna	W	6

B.3. Obszary rolnicze				
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.3. Obszary rolnicze	B.3.2. Zanikanie charakterystycznego przestrzennego układu pól, zadrzewień oraz miedz, w postaci szachownicy pól, układu łąkowego, niwowego itp., stanowiącego wyróżnik regionu – tekstury i faktury krajobrazu	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.4. Inżynieria wodna i lądowa	B.4.2. Zanikanie lub brak konserwacji cennych kulturowo form inżynieryjno-technicznych – świadectw dawnych technologii	II.2 Inżynieria środowiskowa	W	6
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.4. Inżynieria wodna i lądowa	B.4.2. Zanikanie lub brak konserwacji cennych kulturowo form inżynieryjno-technicznych – świadectw dawnych technologii	VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.4. Inżynieria wodna i lądowa	B.4.2. Zanikanie lub brak konserwacji cennych kulturowo form inżynieryjno-technicznych – świadectw dawnych technologii	V.1. Niedostateczne środki finansowe	W	10
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.3. Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I.5.1 Brak planowania krajobrazu	W,Z	2
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	2
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.3. Tożsamość miejsca	C.3.2. Zanik swojskości krajobrazu – zanikanie związków przynależności i przywiązania	VI. Społeczno-kulturowe	W	5
E. Inne	E.1. Zanik wody w krajobrazie na skutek zmian klimatycznych	IV.1. Naturalne procesy przyrodnicze	W	9

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Prowadzenie gospodarki wodnej gwarantującej zachowanie krajobrazów stawowych i historyczno-kulturowej tradycji ich użytkowania, w tym przeciwdziałanie wyłączania z gospodarki stawowej i zamieniania np. na grunty orne.
2. Ograniczenie odpływu wód metodami naturalnymi, a gdzie jest to uzasadnione również technicznymi, zapewniające trwałe zasilanie systemu stawów kaskadowych, z uwzględnieniem konieczności ochrony innych walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

3. Ekstensywne użytkowanie stawów z zachowaniem warunków siedliskowych i biocenozy sprzyjających zachowaniu cennych gatunków roślin i zwierząt, w tym utrzymanie na części stawów pasm i enklaw roślinności wodnej i szuwarowej.
4. Przywrócenie do ekstensywnego użytkowania stawów nieużytkowanych i zarastających z północnej części kompleksu.
5. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenia dla ludzi lub mienia, w tym dla prowadzonej gospodarki stawowej.
6. Pozostawianie starodrzewi na groblach, w miejscach niestwarzających zagrożenia dla prowadzonej gospodarki stawowej.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

7. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
8. Niewprowadzanie obiektów budowlanych poza obiektami niezbędnymi do prowadzenia gospodarki stawowej i obiektami małej architektury turystycznej dostosowanymi stylistycznie i materiałowo do charakteru krajobrazu.
9. Zachowanie cech charakterystycznych typowego mozaikowego krajobrazu otwartego wodnego, w szczególności układu stawów łańcuchowych, szuwarów oraz towarzyszących groblom starodrzewi.
10. Ochrona cennych kulturowo form inżynierii wodnej i przemysłu hutniczego.
11. Zachowanie punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
12. Nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów, z wyjątkiem związanych z prowadzoną gospodarką stawową.
13. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego Cystersów.

Rekomendacje i wnioski dotyczące obiektów i obszarów proponowanych do objęcia ochroną prawną

14. Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego lub użytku ekologicznego „Pojezierze Palowickie”.